

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 329/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť R. O., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. L. M., Česká republika, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených v čl. 24 ods. 2, čl. 25 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv zaručených v čl. 1, čl. 4, čl. 15 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 18 ods. 1 až 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ako aj v čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 Tos 84/2011-44 zo 6. decembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. marca 2012 doručená sťažnosť R. O., Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 24 ods. 2, čl. 25 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv zaručených v čl. 1, čl. 4, čl. 15 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 18 ods. 1 až 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“), ako aj v čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 Tos 84/2011-44 zo 6. decembra 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu P. (ďalej len „vojenský obvodový súd“) sp. zn. T 166/81 z 10. novembra 1981 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Dôvodom odsúdenia bola skutočnosť, že sťažovateľ kvôli svojmu náboženskému presvedčeniu svedka Jehovovho odmietol vykonať vojenskú základnú službu.

Uznesením Krajského súdu Ostrava č. k. 27 Rto 2/2010-75 z 18. januára 2011 bol podľa § 6 zákona č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti nemu rozsudok zrušený s účinkami na území Českej republiky a podľa § 2 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov bolo trestné stíhanie zastavené.

Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 2 Nt 5/11-33 zo 16. júna 2011 povolil obnovu konania a výrok o vine a treste v rozsudku vojenského obvodového súdu sp. zn. T 166/81 z 10. novembra 1981 zrušil, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažnosť prokurátorka.

O sťažnosti rozhodol krajský súd napadnutým uznesením č. k. 23 Tos 84/2011-44 zo 6. decembra 2011 tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 2 Nt 5/11-33 v celom rozsahu zrušil a návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania smerujúci proti právoplatnému rozsudku vojenského obvodového súdu sp. zn. T 166/81 z 10. novembra 1981 zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením č. k. 23 Tos 84/2011-44 zo 6. decembra 2011 porušil jeho práva. Tvrdí, že «Jádro sporu spočíva ve výkladu čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě (č. 209/1992 Sb.), kde je garantováno právo na znovuotevření případu, jestliže vyvstanou nové skutečnosti nebo se prokáže podstatná vada v předchozím řízení. Stížnostní soud to v napadeném rozhodnutí vysvětluje tak, že takové právo existuje, ale že jde pouze o „mimořádné opravné prostředky“ (čl. 50 odst. 5 Ústavy), z nichž podle platného trestního řádu připadá v úvahu v případě

a) procesních a hmotněprávních vad dovolání a

b) skutečností či nových důkazů obnova řízení.

... Jinými slovy, stížnostní soud podmínky pro aplikaci čl. 4 odst. 2 Protokolu... interpretuje tak, že nápravu vadného rozhodnutí fakticky vylučuje.

Tím ovšem dochází k porušení čl. 4 odst. 4 Listiny, neboť vykládat nějaké ustanovení tak, že není možné ho prakticky aplikovat, znamená nešetřit podstatu a smysl základních práv a svobod. Zároveň dochází k porušení čl. 50 odst. 5 Ústavy a čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě.

V napadeném usnesení se připouští, že podle § 394 odst. 4 trestního řádu by novou skutečností mohlo být relevantní rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva.

Krajský soud v napadeném rozhodnutí tvrdí, že soud prvního stupně si svým rozhodnutím „prakticky předčasně přivlastnil kompetence“ Evropského soudu pro lidská práva.

Nicméně stížnostní soud se judikaturou Evropského soudu pro lidská práva v dané věci vůbec nezabýval. Ze srovnatelných rozsudků, tj. takových, které se zabývají obsahově totožnou problematikou, vyplývá, že ve stěžovatelově věci byl porušen čl. 9 Úmluvy.

Již v době, kdy rozhodoval stížnostní soud, existoval totiž rozsudek Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 7. 7. 2011 č. 23459/03 ve srovnatelné věci

Vahana Bayatyana. Zde Evropský soud poprvé vyslovil, že perzekuce kvůli odepření vojenské služby z náboženských důvodů je porušením čl. 9 Úmluvy.

V návaznosti na to vydal Evropský soud pro lidská práva další rozsudky se shodnými závěry, a to ze dne:

- 22. 11. 2011 č. 43965/04 ve věci *Yunuse Ercepa*;
- 10. 1. 2012 č. 37819/03 ve věci *Hayka Bukharatyana*...

Stěžovatel má za to, že z těchto rozsudků je třeba vyvodit praktické závěry a ne počínat si jako arménské úřady, které navzdory těmto rozsudkům nadále odmítají ve srovnatelných věcech odsouzení zrušit a nadále ze stejných důvodů vězni 58 dalších mužů...

Stěžovatel namítá porušení čl. 9 Úmluvy.

Tomu ve slovenských poměrech odpovídá i porušení práva na svobodu svědomí a náboženského vyznání a související právo na odepření vojenské služby podle čl. 15 odst. 1, 3 Listiny, čl. 24 odst. 1, čl. 25 odst. 2 Ústavy a čl. 18 odst. 1-3 Paktu...

Stěžovatel připomíná, že rozsudky Evropského soudu pro lidská práva uvedené v bodě IV. zároveň překonaly dosavadní judikaturu Ústavního soudu SR.

Rozsudky Evropského soudu pro lidská práva uvedené v bodě IV. potvrzují, že nedávna pravomocná zrušení obdobných vadných rozsudků slovenskými soudy je zcela na místě.

Stěžovatel přitom podotýká, že všem navrhovatelům, jimž obecné soudy vyšly vstříc, bylo zcela lhostejné, zda ke zrušení rozsudku došlo přímou aplikací čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě nebo s odkazem na § 394 odst. 1 trestního řádu či na § 394 odst. 4 trestního řádu anebo jakýmkoli jiným procesním postupem.

Pro navrhovatele bylo v těchto věcech podstatné, že k zrušení nezákonného rozsudku (případně nedůsledného rehabilitačního rozhodnutí) došlo. Viz pravomocná rozhodnutí:

Okresního soudu Bratislava I. ze dne

- 16. 10. 2009 č.j. 3Nt/4/2008-VOS ve věci *Štefana Kully*;
- 22. 2. 2010 sp. zn. 7Nt/1/2009 ve věci *Štefana Kovára*;
- 10. 5. 2010 sp. zn. 1 Nt 13/2009 ve věci *zemř. Pavla Ujháziho*;
- 22. 11. 2010 sp. zn. 5Nt/13/2009 ve věci *zemř. Jána Roztockého*...

Stěžovatel má za to, že pokud jemu obnova řízení byla odepřena, zatímco ve srovnatelných případech jiných slovenských občanů byla povolena, pak to znamená

porušení práva na rovnost osob ve shodném právním postavení, a tudíž porušení čl. 1 Listiny, a to při současném porušení čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě.

Zatímco ve shora uvedených případech soudy navrhovatelům poskytly ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 46 odst. 1 Ústavy, Krajský soud Trenčín ochranu stěžovateli neposkytl, a tím porušil tato ustanovení a také právo na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Stěžovatel k této problematice připomíná též dvě rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR:

Slovenský občan F. B. byl ze stejného důvodu jako stěžovatel odsouzen v roce 1959 a částečně byl rehabilitován v roce 1992. Šlo o jediné odsouzení, tudíž zásada „ne bis in idem“ zde nehrála roli. F. B. však chtěl dosáhnout úplné rehabilitace, a proto podal návrh na povolení obnovy řízení. Návrhu vyhověl Okresní soud Hradec Králové usnesením ze dne 15. 12. 2000 sp. zn. Nt 1710/99, avšak ministr spravedlnosti ČR proti tomuto rozhodnutí podal stížnost pro porušení zákona s tím, že náprava je možná pouze cestou stížnosti pro porušení zákona. Nejvyšší soud ČR však ministrovu stížnost zamítl usnesením ze dne 3. 7. 2001 sp. zn. 7 Tz 140/2001, neboť právě obnova řízení umožňuje, aby ve smyslu článku 38 odst. 2 Listiny a článku 6 odst. 1 Úmluvy byla navrhovatelova „záležitost... spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem“...».

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„I. Usnesením Krajského soudu Trenčín ze dne 6. 12. 2011 č.j. 23Tos/84/2011-44 bylo porušeno právo stěžovatele na

- spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy;*
- šetření základních práv a svobod podle čl. 4 odst. 4 Listiny;*
- soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 46 odst. 1 Ústavy;*
- znovuotevření případu podle čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě;*
- rovnost podle čl. 1 Listiny;*
- odepření vojenské služby z důvodu svědomí a náboženského vyznání podle čl. 15 odst. 3 Listiny a čl. 25 odst. 2 Ústavy;*
- svobodu svědomí a náboženského vyznání podle čl. 18 odst. 1-3 Paktu, čl. 15 odst. 1 Listiny a čl. 24 odst. 2 Ústavy a čl. 9 Úmluvy.*

II. Usnesení Krajského soudu Trenčín ze dne 6. 12. 2011 č.j. 23Tos/84/2011-44 se zrušuje.

III. Stěžovateli se přiznává přiměřené zadostiučinění ve výši 1.000,- Euro, které je Krajský soud Trenčín povinen vyplatit k rukám stěžovatele do dvou měsíců od doručení tohoto nálezu.

IV. Stěžovateli se podle advokátního tarifu přiznávají náklady právního zastupování, které je Krajský soud Trenčín povinen vyplatit na účet právního zástupce stěžovatele...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostiučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa v tej časti, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na „rovnosť“ podľa čl. 1 listiny a práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7 napadnutým uznesením č. k. 23 Tos 84/2011-44 zo 6. decembra 2011 vo vzťahu k zamietnutiu povolenia na obnovu konania, je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia krajského súdu.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu č. k. 23 Tos 84/2011-44 zo 6. decembra 2011 pripojeného k sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Predovšetkým je potrebné uviesť, že rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné. Na jednej strane súd konštatuje, že nejde o novoobjavené, resp. súdu skôr neznáme skutočnosti, pričom nedostatok tejto podmienky uvedenej v § 394 ods. 1 Tr. por. pre povolenie obnovy konania, súd nahradil čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 vyššie uvedeného Dohovoru.

K tomu senát krajského súdu vyslovuje nasledovný právny názor o vzťahu a použití tých ustanovení Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Trestného poriadku týkajúcich sa mimoriadnych opravných prostriedkov proti právoplatným rozhodnutiam súdu.

Ustanovenie čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 Dohovoru vyjadruje možnosť obnovy konania, ako výnimky z ods. 1 vyššie citovaného ustanovenia o neprípustnosti stíhania a potrestania, ak v tej istej veci už bolo právoplatne rozhodnuté. Predmetné ustanovenie Dohovoru pod pojmom obnova konania, nemá na mysli len obnovu konania v zmysle nášho Tr. por. (vrátane Tr. por. účinných do 31.12.2005), ale obnovu konania všeobecne, z dôvodov jednak skutkových alebo procesných. Takto formulovanej možnosti „otvorenia“ právoplatne skončenej veci bol potom daný výraz aj v Ústave Slovenskej republiky, kde v čl. 50 ods. 5 sa používa pojem „mimoriadne opravné prostriedky“.

Ďalej je potrebné poukázať na to, že citované ustanovenie Dohovoru výslovne odkazuje na zákon a Trestný poriadok príslušného štátu, pričom v Trestnom poriadku je daný tomuto výrazu v ustanoveniach o mimoriadnych opravných prostriedkoch - 8. hlava III. časti Tr. por., kde najmä procesné vady a hmotnoprávne vady, vrátane väd týkajúcich sa trestu, môžu byť dôvodom na dovolanie (predtým sťažnosť pre porušenie zákona) a až

skutkové vady v prípade nových skutočností, alebo dôkazov týkajúce sa ako výroku o vine tak, aj výroku o treste, môžu byť podmienkou pre obnovu konania.

Pod pojmom podstatná chyba v predchádzajúcom konaní nemožno mať na mysli použitie nesprávnej právnej kvalifikácie na základe nesprávneho právneho názoru, hoci by to aj vyplývalo z nesprávnej aplikácie do úvahy prichádzajúcich predpisov, vrátane medzinárodných dohôd. Iný výklad by bol v rozpore s podmienkami obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por.

Z uvedeného predovšetkým vyplýva, že v tomto prípade na obnovu konania (či už cestou dovolania, tak aj obnovy konania) nie je možné povoliť podľa čl. Dohovoru, ktorý citoval súd prvého stupňa vo výroku svojho rozhodnutia. Uvedené ustanovenie Dohovoru totiž priamo odkazuje na vnútroštátnu úpravu, a teda sám Dohovor takto vylučuje svoje vlastné priame použitie na vnútroštátnu obnovu konania.

Taktiež je potrebné poukázať na ustanovenie § 394 ods. 4 Tr. por., podľa ktorého skutočnosťou skôr neznámou je aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky, alebo v konaní ktoré mu prechádzalo boli porušené základné ľudské práva alebo slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto ustanovenia nemožno inak napraviť. Súd prvého stupňa si svojím rozhodnutím prakticky predčasne „osvojil“ kompetencie tohto Európskeho súdu, pričom v konaní o obnove konania negatívne dôsledky vyššie uvedených súdnych rozhodnutí, nemožno inak napraviť.

Z uvedených dôvodov dospel preto krajský súd k záveru, že v predmetnej trestnej veci neboli zistené podmienky pre povolenie obnovy konania v dôsledku čoho zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu a návrh odsúdeného na obnovu konania zamietol.»

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré sťažnosti vojenského prokurátora vyhovel. Ústavný súd považuje za potrebné konštatovať, že predmetný postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo

arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru krajského súdu je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Sťažovateľ v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu vo svojej sťažnosti poukázal aj na iné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré podľa jeho názoru preukazujú skutočnosť, že *„Shora uvedenými rozhodnutiami slovenského i českého Nejvyššího soudu tedy stěžovatel vyvrací tvrzení soudu stížnostního, že projednání věci v rehabilitačním řízení po 1. 1. 1990 je samo o sobě zárukou správného rozhodnutí ve věci samé.“*. Nad rámec uvedených skutočností ústavný súd považuje za potrebné k sťažovateľom namietanej existencii obsahovo odlišnej judikatúry všeobecných súdov doplniť, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovaciú prax všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

Podľa názoru ústavného súdu z uvedeného vyplýva, že predmetný právny výklad krajským súdom nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na „rovnosť“ podľa čl. 1 listiny a práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal aj porušenie základných práv zaručených v čl. 15 ods.1 a 3 listiny a v čl. 18 ods. 1 až 3 paktu, pretože *„v rehabilitačním řízení nebylo zohledněno právo stěžovatele na odepření vojenské služby z důvodu svědomí*

a náboženského vyznání podle čl. 15 odst. 1, 3 Listiny a s tím související právo na svobodu svědomí a náboženského vyznání podle čl. 18 odst. 1-3 Paktu...“, bez ďalšej bližšej argumentácie, ktorou by odôvodnil svoje tvrdenia.

Podľa čl. 15 ods. 3 listiny nikoho nemožno nútiť, aby vykonával vojenskú službu, ak je to v rozpore s jeho svedomím alebo s jeho náboženským vyznaním. Podrobnosti ustanoví zákon.

Podľa čl. 18 ods. 1 paktu každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva. Toto právo zahŕňa v sebe slobodu vyznávať alebo prijať náboženstvo alebo vieru podľa vlastnej voľby a slobodu prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru sám alebo spoločne s inými či už verejne alebo súkromne, vykonávaním náboženských úkonov, bohoslužbou, zachovávaním obradov a vyučovaním.

Podľa čl. 18 ods. 2 paktu nikto nesmie byť podrobený donucovaniu, ktoré by narušovalo jeho slobodu vyznávať alebo prijať náboženstvo alebo vieru podľa svojej vlastnej voľby.

Podľa čl. 18 ods. 3 paktu sloboda prejavovať náboženstvo alebo vieru sa môže podrobiť len takým obmedzeniam, aké predpisuje zákon a ktoré sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti, poriadku, zdravia alebo morálky alebo základných práv a slobôd iných.

V tejto súvislosti chce ústavný súd poukázať na svoje skoršie rozhodnutie č. k. II. ÚS 342/06-28 z 11. decembra 2007 vydané v obdobnej veci, v ktorom ústavný súd, pokiaľ ide o porušenie základných práv a slobôd zaručených v čl. 15 ods. 3 listiny, dostatočným spôsobom konštatoval, že v danom prípade bola sloboda svedomia a presvedčenia sťažovateľa obmedzená na základe zákona a o tomto obmedzení nemožno tvrdiť, že by bolo úplne neospravedliteľné záujmom štátu na zabezpečení jeho obranyschopnosti a zachovaní verejného poriadku, a teda sledovalo legitímny cieľ, a to ani s poukazom na to, že zákonné obmedzenie ustanovovalo „staré právo“, ktoré bolo

predchádzajúcim režimom vykladané spôsobom, ktorý nie je v každom prípade akceptovaný i v súčasnosti. Povinnosť vykonávať vojenskú službu podľa starého práva nemožno vnímať ako výlučne socialistickú a protidemokratickú, hoci v danom prípade „staré (trestné) právo“ nechránilo jednotlivca primeraným spôsobom v porovnaní s ochranou záujmov spoločnosti (obdobne aj II. ÚS 152/2011).

Podobne tak ústavný súd vo svojom rozhodnutí č. k. III. ÚS 165/05-22 z 9. júna 2005 vo vzťahu k slobode svedomia uviedol, že ani relevantná časť práva platného v čase rozhodovania o vine a treste nevykazuje ani podľa vtedy platných medzinárodných štandardov znaky neznesiteľnej nespravodlivosti, ktoré by sudy dnes mohli a museli zohľadniť, a to aj s poukazom na to, že v roku 1981 ani všetky členské štáty Rady Európy neumožňovali vykonať namiesto vojenskej služby civilnú službu (napr. Švajčiarsko) a trestnoprávny postih za nenastúpenie vojenskej služby bol zavedený aj v týchto krajinách.

Ústavný súd konštatuje, že rovnaké závery sa vzťahujú aj na vec sťažovateľa. S namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 15 ods. 1 až 3 listiny a čl. 18 ods. 1 až 3 paktu sa čiastočne vysporiadal aj krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, a to tak, ako ústavný súd uvádza v už citovanom odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu. Ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že nezistil porušenie týchto základných práv, dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva zaručeného v čl. 15 ods. 1 až 3 listiny a v čl. 18 ods. 1 až 3 paktu. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2012